

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Somogyi Péter ügyvéd által képviselt felperesnek - a Fischer és Molnár Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Molnár Zsolt ügyvéd) által képviselt Magyar Közút Kht. (1024 Budapest, Fényes Elek u. 7-13.) I. rendű és a dr. Bakáné dr. Forray Szilvia jogi főelőadó által képviselt **Pest Megyei Rendőr-főkapitányság** (1139 Budapest, Teve u. 4-6.) II. rendű alperesek ellen **kártérítés megfizetésére kötelezés** iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2009. június 24-én meghozott 64.P.26.518/2008/5. számú közbenső ítélete ellen a II. rendű alperes részéről 6. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

rész- és közbenső ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét rész- és közbenső ítéletnek tekinti, és fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 (tizenöt) napon belül 15.000 (tizenötezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

A le nem rótt fellebbezési illeték az államot terheli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

A felperes 2008. december 5-én előterjesztett kereseti kérelmében kérte, hogy a bíróság az alpereseket egyetemlegesen kötelezze a 2006. július 3-án 7 óra 40 perckor elszenvedett közúti balesete folytán felmerülő kárai megtérítésére. Kereseti kérelmét az I. rendű alperessel szemben a Ptk. 339. § (1) bekezdésére, míg a II. rendű alperessel szemben a Ptk. 349. §-ára alapította. Ez utóbbi alperessel szemben hivatkozott a 329/2007. (XII. 13.) Korm. rendelet 12. § (2) bekezdés b) pontban írtakra is.

Az elsőfokú bíróság tényként állapította meg, hogy a felperes 2006. július 3-án 7 óra 40 perckor közúti balesetet szenvedett akként, hogy az UHS-... forgalmi rendszámú motorkerékpárjával haladt Budakalász külterületén a Cora áruház Budapest felé vezető kihajtójánál a 11-es főút 13450 m-es szelvényében, és haladása során az egyirányú jobbra ívelő útkanyarulatban lévő, a haladási sávját teljes egészében elfoglaló olajfolton elcsúszott és elesett. Az említett olajfolt a megelőzőleg július 2-án 23 óra 55 perckor ugyanazon helyen történt baleset során került az útra. A felperes a balesete során nyolc napon túl gyógyuló súlyos sérüléseket szenvedett, valamint kár keletkezett a motorkerékpárjában is.

Mindkét alperes a kereset elutasítását kérte. Az I. rendű alperes arra hivatkozott, hogy a szóban forgó olajfoltról a felperes balesetét megelőzően nem volt tudomása, így annak eltávolításáról csak a felperes balesetét követő értesítés alapján tudott intézkedni. Egyebekben előadta, hogy a szóban forgó útszakasz ellenőrzésére vonatkozó kötelezettségének az előző napon 13 óra körül eleget tett.

A II. rendű alperes arra hivatkozott, hogy maga is úgy járt el, ahogyan az az adott helyzetben elvárható volt. A felperes balesetét megelőző balesetből származó útszennyeződés létéről az I. rendű alperest értesítette, ennél fogva őt felelősség nem terheli.

Az elsőfokú bíróság tanúként hallgatta meg az I. rendű alperes alkalmazottait, valamint a II. rendű alperes részéről 2006. július 2-án 23 óra 55 perckor, illetve a 2006. július 3-án 7 óra 40 perckor történt balesetnél helyszínen intézkedő munkatársait.

Az I. rendű alperes alkalmazottai akként nyilatkoztak, hogy az I. rendű alperes értesítést nem kapott, és a II. rendű alperestől származó esetleges értesítés nincs rögzítve az ügyeleti naplóban.

A II. rendű alperes alkalmazottai ezzel ellentétes előadást tettek, de nyilatkozatukat okirattal, ügyeleti naplóval vagy egyéb módon igazolni nem tudták.

Ilyen előzmények után az elsőfokú bíróság 2009. június 24-én közbenső ítéletet hozott, melyben a felperesnek az I. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetét elutasította, kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az I. rendű alperesnek 15 napon belül 48.000 Ft áfával terhelt perköltséget, és megállapította, hogy a felperes 2006. július 3-án Budakalász külterületén bekövetkezett balesetéből származó kárai megtérítésére a II. rendű alperes köteles.

Ítélete indokolásában rögzítette, hogy a felperes az I. rendű alperes vonatkozásában nem tudta bizonyítani, hogy az I. rendű alperes esetlegesen nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható volt. Ugyanakkor kétségtelen a felperes bekövetkezett kárai ok-okozati összefüggésben állnak azon II. rendű alperesi mulasztással, hogy a II. rendű alperes a szóban forgó baleseti helyszín biztosításáról, további balesetek megelőzéséről nem intézkedett. A

közbenső ítélet meghozatalát azzal indokolta, hogy a kár összecszerűsége tekintetében további bizonyítás szükséges.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a II. rendű alperes élt fellebbezéssel. Fellebbezésében továbbra is tagadta, hogy elmulasztotta volna értesítési kötelezettségét az I. rendű alperes irányában. Hivatkozott arra, hogy a felperes által megjelölt 329/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet 12. § (2) bekezdés f) pontja nyilvánvalóan nem lehetett hatályban a vizsgált tárgyidőszakban, hiszen számozásából is ítélve, egy évvel később hozták meg. Arra is hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében túlterjeszkedett a felperesi keresetben megfogalmazottakon, mert nem az értesítés megtörténtét vagy meg nem történtét vizsgálta, hanem a helyszínbiztosítási kötelezettség oldaláról közelítette meg a jogvitát. Kifejtette, hogy a II. rendű alperes a balesetről készült jelentéssel tudta alátámasztani, hogy értesítette az I. rendű alperest, és álláspontja szerint úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Kiemelten fontosnak találta, hogy a balesetről készült jelentés a Pp. 195. § (1) bekezdés alapján közokiratnak minősül, mely mint közokirat teljesen bizonyítja az okirattal tanúsított adatok és tények valóságát, úgyszintén az okiratban foglalt nyilatkozat megtételét, valamint annak idejét és módját. Hivatkozott a Pp. 195. § (7) bekezdése alapján arra, hogy a közokiratot ellenkező bebizonyításáig valódinak kell tekinteni.

Megjegyezte, hogy a tárgyidőszakban a közlekedési balesetek és közlekedés körében elkövetett bűncselekmény esetén követendő rendőri eljárás szabályzatának kiadásáról szóló 3/1998. (I. 31.) ORFK utasítás volt érvényben, mely a közlekedési balesetek, a közlekedés körében elkövetett bűncselekmények esetén végrehajtandó rendőri eljárások hatályos jogszabályoknak megfelelő, egységes és szakszerű végrehajtása érdekében került kiadásra 1998. március 15-i hatállyal. Ezen utasítás 1. sz. melléklet VII. pontja tartalmaz rendelkezéseket a közlekedési balesetek helyszínén tett intézkedések, eljárási cselekmények dokumentálása, jelentési kötelezettségek, értesítések, feladatok megtétele felől. Az ORFK utasítás 98. pontja konkrétan meghatározza, hogy mi a teendő a közlekedési baleset helyszínén. Az 1. sz. melléklet IV. pontja általánosan foglalja össze a rendőri feladatokat közlekedési baleset helyszínének biztosítása esetén, és az utasítás 24., 25., 26. pontjai a jelentősek. A 25. pont e) alpontja a közlekedési baleset során a szükséges biztonsági intézkedések megtétele körében taxatív felsorolást ad, miszerint a helyszínbiztosítás feladatai a robbanó, sugárzó, tűzveszélyes anyagokkal kapcsolatban tűzszerészek, polgári védelem, tűzoltóság értesítése és intézkedés kommunális járművek igénybevételére. A 25. I) alpont rendelkezése szerint a forgalom elterelésének vagy megindításának biztosítása, intézkedések további balesetek bekövetkezésének elhárítására.

Álláspontja az volt, hogy közokirattal igazolta az értesítés megtörténtét, és így mindent megtett annak érdekében, hogy további balesetek ne történjenek. Ezért kérte a közbenső ítélet megváltoztatását és a felperesi kereset jogalap hiányában történő elutasítását és perköltsége megállapítását.

A felperes jogi képviselője útján csatlakozó fellebbezést nyújtott be. Fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú közbenső ítélet helybenhagyását kérte. A Fővárosi Ítéltábla a kizárt csatlakozó fellebbezést 9.Pf.20.315/2010/3-I. jogerősen elutasította.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a szükséges keretben helytállóan állapította meg, és az ebből levont végkövetkeztetése is helytálló.

A II. rendű alperes fellebbezésétől függetlenül a másodfokú bíróság elsődlegesen azt vizsgálta, hogy az elsőfokú bíróság ítélete közbenső ítélet avagy más ítéletnek felel meg.

Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor ítéletét közbenső ítéletnek nevezte, hiszen ezen közbenső ítéletben az I. rendű alperessel szemben a kereset teljes elutasításáról döntött. Ez a döntés pedig csak részítélet formájában hozható meg. Így a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét rész- és közbenső ítéletnek tekintette, nem fellebbezett részét nem érintve a II. rendű alperesi fellebbezést vizsgálta különös figyelemmel arra, hogy a felperesi csatlakozó fellebbezést annak kizárt volta folytán elutasította (Pp. 244. § (3) bekezdés).

A II. rendű alperesi fellebbezés kapcsán azt kellett vizsgálat tárgyává tenni, hogy a II. rendű alperes által hivatkozott közokirati formában rögzített baleseti helyszíni jegyzőkönyv elégséges adat-e arra nézve, hogy az I. rendű alperes értesítése az adott napon és időben az első balesetet követően megtörtént-e. E körben az alábbi bizonyítékok állnak rendelkezésre, és tények állapíthatók meg:

A II. rendű alperes Szentendrei Közlekedésrendészeti Osztálya 4.../2006. baleseti naplószerű jelentése valóban azt tartalmazza, hogy a 2006. július 2-án 23 óra 55 perckor Budakalász lakott területén kívül a 11-es főúton a Cora körforgalomhoz vezető útszakaszon anyagi káros közúti közlekedési baleset történt a KRESZ 25. § (1) bekezdésének megszegése folytán. Tartalmazza a jegyzőkönyv, hogy az I. rendű alperes jogelődje az ügyeleten keresztül értesítve lett, azonban a helyszínre a szemle végéig nem érkezett senki az I. rendű alperesi jogelőd részéről. Rögzíti a jegyzőkönyv, hogy az útestre folyt nagymennyiségű olaj letakarítására kérték az I. rendű alperesi jogelőd útkezelőt az ügyeleten keresztül.

Okirat igazolja azt is, hogy ezen a napon az I. rendű alperesi jogelőd ügyelete ebben az időszakban a II. rendű alperestől nem kapott felkérést a munka elvégzésére. Tény, hogy a következő nap 7 óra 35 perckor bekövetkezett felperesi balesetig az olajfolt eltakarítására nem került sor és arra sem, hogy a balesetveszélyre utaló bármilyen felhívó jelzést kihelyeztek volna.

A 23 óra 55 perckor történt balesetnél intézkedő II. rendű alperesi rendőrszázlós tanúvallomásában azt igazolta, hogy ő az ügyeletet értesítette a szükséges intézkedések megtételéről. Azt is rögzítette, hogy a tényleges intézkedést az ügyelet továbbadta-e, nem kísérte figyelemmel. Arra is nyilatkozott, hogy eddigi 11 évi szolgálata idején soha nem fordult elő, hogy az I. rendű alperesi jogelőd ne intézkedett volna a bejelentést követően.

Az I. rendű alperesi jogelőd az első baleset idején szolgálatban lévő ügyeletes egyértelműen úgy nyilatkozott, hogy a naplót eseményszerűen kell vezetni, a beérkező hívást rögzíteni kell, és amennyiben szükséges az intézkedést meg kell tenni.

A kérdéses 2006. július 2-i esemény során a Szentendrei Rendőrkapitányságon ügyeletes tiszti szolgálatot ellátó tanú úgy nyilatkozott, hogy ha az intézkedő az ügyeletre szól, ezt követően a szükséges munkák elvégzéséről értesíti az I. rendű alperesi jogelődöt, az értesítés megtörténtét azonban nem feltétlenül dokumentálják. A telefonbejelentést egy rövid időre tárolják. Ezek az okirati és tanúbizonyítékok, valamint az a tény, hogy az olajfolt eltakarítására nem került sor, állnak a bíróság rendelkezésére.

A Pp. 195. § (6) bekezdése szerint ellenbizonyításnak a közokirattal szemben is helye van. Így abból egyedül kiindulni, hogy a helyszínen intézkedő rendőr a baleseti jelentésben közölte az értesítés megtörténtét, a rendelkezésre álló tanúvallomások alapján nem lehet.

Az elsőfokú bíróság helytállóan járt el akkor, amikor a tényekből kiindulva állapította meg, hogy az I. rendű alperes értesítése nem történt meg, és ezért a II. rendű alperes felelőssége fennáll.

Kétségtelen tény, hogy tévedett akkor, amikor hatályban nem lévő jogszabályi rendelkezésre utalt mind a felperes, mind az elsőfokú bíróság. A II. rendű alperes fellebbezésében írt ORFK utasítás 25. 1) alpontja szerint egyértelmű, hogy a forgalom elterelésének vagy megindításának biztosítása, intézkedés további balesetek bekövetkezésének elhárítására a helyszínen intézkedő rendőr feladata. A kommunális járművek igénybevételeire való intézkedés ugyancsak a 25. e) alpont alapján a helyszínen intézkedő rendőr feladataként került meghatározásra. Kétségtelen, hogy ezen jogszabályi rendelkezéseknek nem felelt meg a 2006. július 2-án 23 óra 55 perckor történt balesetet követően a II. rendű alperes tevékenysége és közvetlen okozati összefüggésben állt a felperes bekövetkezett közlekedési balesetével.

Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét rész- és közbenső ítéletnek tekintette, nem fellebbezett részét nem érintve, fellebbezett részében a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A II. rendű alperesi fellebbezésben írt azon kitétel, mely a kereseten való túlterjeszkedésre vonatkozik, nem helytálló. A felperes keresete a bekövetkezett közlekedési balesete kapcsán arra irányult, hogy a balesettel oki összefüggésben a II. rendű alperes feladatait nem megfelelően látta el. Annak konkrét megjelölése, hogy ennek mi az oka, nem feltétlenül szükséges eleme a felperesi keresetnek. Így az események láncolatának elemzése és az ebből leszűrt jogi következtetés a bíróság feladata.

Mindezekből következik, hogy a II. rendű alperesi fellebbezés e körben sem alapos.

A másodfokú bíróság a II. rendű alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint a közbenső ítéletre is tekintettel marasztalta másodfokú perköltségben, a le nem rótt fellebbezési illeték a II. rendű alperes személyes illetékmentessége okán az államot terheli.

Budapest, 2010. május 13.

Dr. Tölg-Molnár László s.k.
a tanács elnöke, előadó

Dr. Hóbl Katalin s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

. Madarász Anna s.k.
bíró